

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Briger Andersson*
 Härad: *Kister* Adress:
 Socken: *Tägelbo* Berättat av: *Bengt Svensson*
 Uppteckningsår: *1928* Född år *1*

Uppteckningen rör

- Bengt Svensson, född 1860 i Tägelbo* 1.
- Julegfrederiksson* 3.
- Trolle i Katten* 4.
- Phosson i drängen* 5.
- Måns Jude sköter* 6.
- Si. Berättar Harald kygger träl* 7.
- Krooktoru plannar se tjeu* 8.
- När Krooktoru leerade sin far* 9.
- Stannan* 10.
- Moka Anns beynamning* 11.
- Moka Anna betar Hansen ojer* 11.
- Moka Anna ställer tieloko tjuv gods* 12.

Skriv endast på denna sida!

Maragobbe lämnar en silverbägare	13
Flickan som lurade den kloka jätten	14
En dansare och lävsman Frick	15
Ha-Bengtén och Bohnan	16
En Kunder stjal portvårkan	19
Grävgen Arlog och den slake jätten	20
Tälkajsa.	22
Bonden som kastade geten i Trollhålet	26
Grävgen Torde och den slake jätten	28
Bönderna, som skulle mäta Trollhålet	30
Pajken och den slake styofadern	31
När Bockle Per delade sitt yrkeman	32
Sisselbäck	34
"Ha-Bengtén" avräkning år 1857	36

48 Sid

Acc.nr.

Uppt.nr. 17

Birger Andersson, Bl Listers hd

Vid norra delen av Kroksjön ligger en göl, som kallas för Trollhålet, och på stranden där finns det en bergsklint. I den klinten bodde förr en dvärgkung, som hette Aslag, och hans folk. De hade stora salar fulla med guld och silver inne i berget. Dvärgarna voro vänner med mänskorna, och ibland kunde det hända, att Aslag lånade ut pengar till bönderna, och mången gång efterskänkte han skulden. Han kunde också skicka sina undersåtar att hjälpa bönderna, när de hade brått.

Så var där en bonde, som ville komma åt dvärgarnas rikedomar, och han skaffade sig hjälp av en jätte, som bodde i öknen (?). De kommo överens om, att de skulle döda alla dvärgarna och taga deras skatter. En dag kommo de på besök i berget, och Aslag anade, vad de ville. Men han tog vänligt emot dem och ställde till ett stort

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr. 18

Birger Andersson, Bl Listers hd

Strax bredvid Trollhålet ligger en mosse och i mossen ligger en ö som kallas för Rävön. På den bodde en jägare, Räva-Pellen. Han var godvän med Tallkajsa som di kallade Skogsnuvan för. Vid ena kanten av sjön finns en backe som kallas Haralds backe och på den bodde Haralds Ola (i verkligheten Ola Haraldsson, sagesmannens mors farmor) och honom brukade Tallkajsa också hälsax på. Hon brukade hjälpa både Ola och Pelle med jakten, och till slut blevo de båda jägarna ovänner, den ene beskyllde den andre för att ställa in sig hos Tallkajsa.

På Haralds backe spökade det. Ibland snurrade hela backen runt. Det var ingen som vågade odla backen, för så fort de rörde våd jorden så blevo de sjuka. Innan Ola flyttade dit, hade där bott en bässman

1828

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr. 19

Birger Andersson, Bl Listers hä

26 a.
Bonden, som
kastade geten
i Trollhålet.

På bergsklinten norr om Trollhålet bodde de en gång en fattig gumma, som hade en get. Skogen runt omkring tillhörde en rik och snål bonde. En gång fick bonden se, att geten betade inne i skogen, och då blev han så vred, så han slängde geten i sjön. Gumman var i närheten, och när hon fick se djuret i vattnet, bad hon bonden, att han skulle rädda det, och lovade, att hon skulle vakta geten, så att den aldrig mer kom in i skogen. Men bonden bara stod och såg på, men geten sjönk. Precis som han skulle gå därifrån, stack där upp ett huvud med stora horn ur vattnet, och så var det någon som sa: "Du skall bli lika fattig som gumman, och dina djur skall drunkna i Trollhålet.

Sedan den dagen hade bonden otur med allting. Den ena kon efter den

1828

Folkminnesarkivet, Lund

*Dvärgen Torde
och den elake
jätten.*

2828

Acc.nr. Uppt.nr. 90
Birger Andersson, Bl Listers hd

Förr var klinten vid Trollhålet dubbelt så stor som den är nu. Inne i berget bodde det en dvärg som hette Torde, han var smed och om nätterna kunde man höra, hur han arbetade där inne i berget. I närheten bodde det en jätte, som var fiende till dvärgarna men det visade han inte öppet. Fast han ville förstöra Torde och hela hans släkt för att komma åt deras skatter, låtsade han att han var deras vän. En gång blev han bjuden på gästabud i berget, och då skar han av huvudet på Torde och kastade det långt in i berget. Han dödade alla de andra ~~ut~~ dvärgarna också, men sedan kunde han inte komma därifrån. Det bodde dvärgar längre in, och det var de som stängde berget för honom. Sedan sprängde de berget, så att det föll ned i Trollhålet och jätten drunknade.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr. 23

Birger Andersson, Bl Listers hd

När Sankte Per skulle dela ut yrkena så gick det till så här. Först

kallade han fram en och frågade: "Vad vill du ha?"

-"Guld och gröna skogar," svarade den.

-"Då får väl du bli adelsman då," sa Sankte Per. så kallade han fram en till och frågade: "Vad vill du ha?"

Och den svarade också, att den ville ha guld och gröna skogar.

-"Det kan du inte få, för det har adelsmannen redan fått," sa Sankte Per.

-"Det var snålt," sa mannen.

Men Sankte Per som hörde lite illa, tyckte att han sa, att han ville bli snål, och så sa han: "Ja, det kan du gärna få bli, så du får bli präst" Och sen dess är alla präster snåla.

Sen kallade Sankte Per fram en tredje och frågade vad han ville ha.

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr. 24

Birger Andersson, Bl Listers nr

Di berättar, att Sankte Per kom te Valje å ville låna hus, men de va ingen, som ville ta emot honom. Han gick från går te går, å te slut va de en fatti gumma, som lät honom stanna över natten. Nästa da, när han skulle ge sej iväg, sa han te henne, att det som hon gjorde först på morromen, det skulle hon få hålla på med hela dan. Gumman hade tänkt gå å handla, men innan hon ga sej iväg, skulle hon räkna sina pengar, å de fick hon hålla på med hela dan, för de ville allri ta slut. På kvällen hade hon hela bordet fullt.

Så va de en av de rike bonnmororna, som fick höra talas om, hur gumman hade fått allå pengarna, å hon ga sej inte förrän gumman hade lovat henne, att nästa gång Sankte Per kom, så skulle gumman sända honom te henne. De dröjde nåra år, å sen kom han igen. Gumman sa te han, att i den å den gåren hade di ångrat sej å nu ville di, att han skulle stanna där den här gången i stället. Sankte Per

gick dit, å di visste inte hur väl di skulle ta mot han. Han stannade bara över hatten, å när han gick på morronen, sa han lika dante moran, som han hade sagt te gumman. Nu hade moran förstås tänkt ut, att hon skulle ta fram stora sedlar å räkna, så skulle hon va bottenrik på kvällen. Men innan hon började, behövde hon gå ut å sätta sej i en buske, å där ble hon sittande. De ville aldrig ta slut, utan höll på hela dan.

~~XXXXXX~~ Moran hette Cissa, å den bäcken, som rann poo den dan, kallas för Cissebäck än i dag.

Auskript ur Säkerhetsprotokoll 1871.

1828

36 a.

36

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr.

Uppt.nr. 25

Birger Andersson, Bl Listers hd

FÄNGELSEPREDIKANTEN

CERVIN STEINHOF

REDOGÖRELSE FÖR

"IL A-BENG TENS" AVRÄTTNING ÅR 1854.

"Guld och gröna skogar," svarade den också.

-"Det har adelsmannen redan fått."

-"

-"Det var snålt det."

-"Det fick prästen."

-"Det var en skinngnavare," sa mannen.

-"Ja, garvare kan du få bli," sa Sankte Per.

Sen kallade han fram nästa man, men den hade stått och hört allt vad den andre hade sagt, så när han kom fram, sa han: "Ska ja fö allihop dom där?"

-"Det får du så gärna, du får bli bonde," sa Sankte Per.

Men bakom ryggen på bonden stod Fan, och han viskade: "Var inte lessen du, för vill du fö dom, så skall jag husa dom."

Men en gång vart 500-de år samlas de andra dvärgarna vid Troll-
hålet, och då kan man höra dem spela, och runtomkring är det fullt
av små ljus.

Så berättade min mors farbror, Ola Haraldsson i Fogleboda.

andra kom ut på en "rundove" vid sjön och drunknade. När de skulle försöka rädda en ko en gång, drunknade bondens yngste son, och en annan gång höllt bonden själv på att få stanna i sjön. Skörden slog fel för honom, och åskan brände opp hans lagård. När han skulle bränna ~~av~~ av en svedja, tog sig elden in i bteshagen, och sedan spred den sig så att hela gården brann ner. Till slut måste bonden bo i en liten jordkula.

Hon levde av jakt och fiske och kom aldrig ner till gårdarna.

En dag gick en av bönderna förbi hennes stuga, och då fick han se att det satt fullt av vildfågel på taket. Han gick dit och när han kom in i stugan låg hon död.

Sen trodde de att hon hjälpte jägare, och de säger att hon hette Kajsa, så sedan har det blivit, att Tall-Kajsa och skogsnuvan skulle vara densamma.

Men det är säkert, att varken Ola eller Rävapellen levde länge sen de hade grävt i backen. de dogo på samma dag innan året var slut. Det här har min mor berättat för mig, men jag har hört andra tala om att en krämare hade blivit ihjälslagen där på backen, men de visste ingenting om Kajsa.

gille för dem. Både jätten och bonden drack så mycket, att de somnade, och då gick alla dvärgarna ut ur berget och stängde det efter sig. När jätten vaknade och såg, att han inte kunde komma ut, började han bända i bergväggarna av alla krafter, och till slut ramlade klinten mitt itu. Den ena hälften blev stående på stranden, men andra ramlade ned i Trollhålet, och både jätten och bonden drunknade.

Så berättade min mor Hanna Pers-dotter. Hon var född i Fogleboda.

kunde inte komma åt halsen. Han högg fel två gånger å te
slut fick han hugga från sidan. Han svängde svärdet som
kläppen på en klocka. De va ve Vikaljungen ve gamla ting-
stället, de heter Norje.

Far va släkt te Ila- Bengtens man.

I en gård hade di skyllet pigan för att ha tatt nåra silvergafflar. Hon hade inte gjort de, så hon ba sej fritt å gick te kloka Anna å ba henne ta reda på tjyven. Då to kloka Anna fram ett spann med vatten, och när pigan tittade i de, så såg hon drängen på gården, och pigan gick hem å sa te drängen, och han måtte tas me att han hade tatt gafflarna.